

מהנעשה והנשמע

מוקירים, מכרים, תלמידים וחסידים

באו להתחזק ולהביע מנת כבוד צנועה לכבוד ולזכר המרא דאתרא הנודע

סמל הכהונה בעולם הרבנות

בעצרת זכרון והתעוררות במלאות שנה לפטירתו הכואבת
של הרה"ג הרה"ח הרב יהודה קלמן מארלאוו ע"ה

תמונות: ליאור אלמלם

קהל האלפים בעצרת הזיכרון ב-770

770 התמלא מקיר אל קיר בקהל אני"ש והתמימים שבאו לחלוק כבוד ולהתייחד עם זכרו של המרא דאתרא הרב הגאון רבי יהודה קלמן מארלאוו ע"ה בליל יום השנה לפטירתו.

מודעות בכל השכונה שפורסמו מבעוד מועד הביאו את הקהל הענק בלעה"ר בהמוניו, למרות שבודאי למרבית הבאים אולי התזכורת הייתה מעט מיותרת. אין מי שיכול לשכוח את האיש ה"אביר שבאבירים", שהיה סמל לשילוב הלכה חסידות והתקשרות נאמנה לרבי והכל בהתאמה מלאה במסגרת גלימת הרבנות של שכונת "כאן ציוה ד' את הברכה".

והערב הזה נשא בקרבו לא רק מלל ודברי זיכרון, לא רק געגועים והסתכלות למטרת לקיחת דוגמה של ייחודי של שולחן ערוך, ולא רק מפגן של כבוד לתלמיד חכם אמיתי שנסתלק מאתנו, ולא רק סקירה על קשת

מימין לשמאל - הרבנים : חנינא הכהן שפרלין, רפאל וילשנסקי, מיכאל חזן, נחום וולסוב ישראל שמעון קלמנסון, יעקב שוויי, שלמה מטוסוב, יוסף יצחק מארלאוו, שניאור זלמן גורארי, אברהם אזדבא

מימין לשמאל - הרבנים: מנחם מענדל מרוזוב, משה מרוזוב, לוי יצחק שפירא, יוסף רייצס, שלום דובער גורודצקי
מעל שלט ה"ח" - דגם הבניין החדש של הכנסת אורחים

הרה"ג אברהם אזדבא

שאפשר לכבוש את הארץ, שניתן כלל להכנס לתוכה. אבל את זה הקב"ה הבטיח במסגרת ההבטחה הכללית על נחלת הארץ. ועירוב ההגיון האישי המצומצם מאוד היה בעוכרם על אף ש"ראשי בני ישראל המה". הרב מארלאוו ע"ה הצטיין בנוסף לכל מעלותיו בחוש הביטול לנשיא הדור. מילה של הרבי הייתה יסוד ישר ומוצק בעיניו והוא לא סר ממנה כמלא נימה. ההתקשרות ואי עירוב השכל האישי כל אימת שמדובר בהוראה או בקשה או התוויית דרך מהרבי היו אצלו לשם דבר.

"עלינו ללמוד מהנהגתו כיצד להתקשר

הרה"ג **אברהם אזדבא** שליט"א נשא את נאום הפתיחה של הערב. כמי שעבד יחד עם הרב מארלאוו נשא דברים חמים לזכרו.

"בפרשת השבוע אנו קוראים את הסיפור על המרגלים. מה היה חטאם הגדול שבינו קבלו עונש כה נורא? והתשובה שהם עירבו את שכלם הפרטי בשליחות הקודש שקיבלו מאת משה רבינו. הם הוסיפו על התשובות שנתנו לשאלות שהעם ביקש לדעת את פיתרון - עוד מסקנה אישית פרי הבנה של הסתכלות בדרך הטבע.

"הם קבעו ש"לא נוכל לעלות". כי הנתונים שנראו לנגד עיניהם סתרו להנחה

רחבה ביותר של מבצעים תורניים רחבי היקף ורבי משתתפים לזכרו ולעילוי נשמתו של הרב ע"ה.

זה היה ערב של בשורה, של חדשות טובות על מעשים טובים, גדולים, ואפילו ענקיים בתחומים שבהם הרב רצה לראות שינוי, וחפץ בכל מאודו מתוך הכרת שטח השיפוט שלו כמרא דאתרא לצפות בעשייה ופיתוח. גם זה היה שם.

פתח את הערב, המנחה הרב **לוי יצחק גרליק**, מי שהיה ידיד קרוב, להבחל"ח, לרב יהודה קלמן מארלאוו ע"ה.

הרב מנחם מענדל הענדל

הרב יוסף יצחק מארלאוון

הרה"ג אברהם אזדבא

המצב הזה לא יכול להמשך. זו גם הייתה דעתו של הרב מארלאוון. ועל כן נולד הרעיון להקים את הבניין הנדרש להגשמת המטרה הקדושה של מציאת פתרונות אירוח לאורחים של הרבי. אחרי ישיבות ארוכות והתייעצויות בלתי פוסקות ולאחר שקבלנו הבטחות ממספר אנשים אמידים לסייע לפרוייקט, אנו מבקשים להציג בפני הקהל את ההצעה הפונה לכל אחד ואחד לטול חלק במבצע הקדוש הזה.

כאן עבר הרב הענדל לפרטים הכלכליים שתוכנם בקצרה הוא: על חתימת הוראת קבע של 25 דולר בלבד לחודש, יכנס כל חותם להגרלה רבת פרסים יוקרתיים כאשר הפרס הראשון הוא סכום מזומן של מאה אלף דולר! (\$100,000). הזכאים להשתתף הם אלה שיחתמו על הוראת הקבע לתקופה של שלושים ואחד חודש לפחות, בסכום כולל של 770 דולר.

הבניין החדש ייקרא "בית יהודה קלמן" על שם הרב כמובן. בקומת הקרקע יפעל מטבח ענק שיספק ארוחות חינם לאורחים ברמת יכולת הכנה של אלפי מנות ביום. הבניין החדש ימוקם במרחק של דקת הליכה מ-770.

הנצחה מרשימה ביותר למי שחייו היו קודש לפיתוחה ושגשוגה הרוחני והגשמי של שכונת המלך "כאן ציוה ד' את הברכה".

"רב זוכה להאצלה"

הנואם הבא, הוא הרה"ג יצחק רייטפורט

מחלון משרדו בעבודות החפירה והתשתיות שהתבצעו עוד בחיים חיותו בעלמא דין והמראות הרווהו נחת רוח רבה. את זאת סיפר המנחה הרב גרליק שכאמור היה בידידות רבה עם הרב שחלק עמו מחשבות ורעיונות לעתים תכופות.

אבל גולת הכותרת של הערב ללא ספק הוא החידוש שבעוד שניות אחדות נשמע עליו מפי יו"ר מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח" הרב **מנחם מענדל הכהן הענדל** שהוזמן על ידי המנחה לעלות אל הדוכן ולבשר לקהל את הבשורה הטובה ומבחינתו גם הכבדה.

"הרב היה מודע ואף דיבר על כך שאין בשכונה אכסניה מרכזית רשמית נאה ומכובדת לארח את האורחים הרבים המגיעים לכאן במהלך כל ימות השנה. לצד מדת הכנסת האורחים הנדיבה והמפורסמת בכל העולם כולו של תושבי השכונה, הרי שעדיין ניתן לומר שאין הקומץ משביע את הארי ולגבי מספר הבאים הגדל והולך של חסידים הבאים לרבי בפרט בתשרי ובכלל בכל ימות השנה הרי שהצורך בקיומו של מרכז אירוח גדול רק עולה מיום ליום.

כולם יודעים את מה שארגון "הכנסת אורחים" בחסות מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח עושה למען האורחים. דירות אירוח רשמיות כמעט ואינן קיימות למעט שתי דירות בכל השכונה, באדיבות הרה"ג שניאור זלמן גורארי, כאשר זוג או משפחה שמתכוונים לבוא הנה ומבקשים להזמין לעצמם מקום לינה צריכים לעשות זאת לא יאחר מחצי שנה טרם בואם הנה.

נכונה ובביטול אמיתי אל הרבי. ויהי רצון שההתחזקות תזרו את גאולתינו האמיתית, והקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם.

המנחה הזמין את הרב יוסף יצחק מארלאוון, בנו של הרב ע"ה, לערוך את הסיום על מסכת סנהדרין. הרב מארלאוון הבן ערך את הסיום ושילב בו פלפול קצר. הוא חתם את דבריו בקדיש דרבנן כשהקהל עמד על רגליו.

מפעלי חיים לזכרו

המנחה הרב גרליק הזכיר את המבצעים שנוסדו בשכונה לעילוי נשמת הרב, בהם המבצע המפורסם "שונה הלכות" ללימוד שולחן ערוך אדמו"ר הזקן במתכונת חלוקה של מספר סעיפים כל יום. ואכן, במהלך השנה מאות הצטרפו לתוכנית הלימודים ובכל יום שישו בעלון המידע הרשמי של מועצת ועד הקהל לתושבי השכונה הוקדשה מסגרת מיוחדת להצגת לוח השיעור היומי.

כל זאת כמובן מלבד המבצעים שנערכו בתלמודי התורה ובישיבות בשכונת קראון הייטס. הסיבה שהושקע מאמץ בארגון מבצעי לימוד הלכה הוא מפני שהרב ע"ה תמיד העיר על החשיבות שבלימוד הלכות מעשיות כדי שכל אדם ידע כיצד להתנהג נכונה בחיי היום יום.

לרב הייתה קורת רוח רבה מהפרוייקט ההיסטורי שהולך וקם לנגד עינינו בהתקדמות בצעדי ענק בכל יום, הלא הוא פרויקט הבנייה של המוזיאון הגדול לילדי צבאות ד' שנבנה על יד 770. הרב נהג להביט

הרה"ג ניסן מאנגל

המרכזית בשיחת הרבי לפרשת ויקהל שנדפסה בליקוטי שיחות חלק כ"א.

בחלק השני של דבריו חלק עם הקהל הגדול חידוש במדרש רבה לפרשת השבוע שאך זה אתמול קראנו, פרשת "בהעלותך". שם מובא על הפסוק "וירד ד' בענן וידבר אליו ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים" (פרק יא פסוק כה), שבמלה "וירד" הכוונה לאותה דרגה שהתגלתה ב"וירד" של מתן תורה, "וירד ד' על הר סיני".

אומר על כך המדרש, שהפירוש הוא שהקב"ה ירד לכל אחד מן הזקנים באותו מעמד. וזו הוראה לכל רב ומנהיג רוחני בעם ישראל, שעלול לחשוב לעצמו לשם מה עלי ליטול את עטרת כהונת הרבנות? הרי אצטרך להתעסק בטענות ומענות של שקר ולחפש את האמת, דבר שיגזול זמן יקר שבו ניתן ללמוד תורה ולהתעלות. ומילא כשיבואו לשאלו שאלה ב"יורה דעה", דבר שדורש פסיקה בלבד ניחא, אבל כאשר זה מגיע לסוגיות של "חושן משפט", לנסות לחלץ את האמת מפי בעלי דין המסתירים אותה לשם מה עלי לבוז מזמני ומכוחותיי?

על כך עונים לו שהקב"ה עצמו יורד עמו ומסייע לו בעבודתו וזה כבר מהווה עידוד גדול. המדרש הזה נותן מבט חדש לגמרי על מהותו של רב בישראל. אצל הרב מארלאו זה השתקף בשלמות. ההתמסרות לקהילה, הקדשת הזמן כמה שרק נדרש, ההכוונה וההוראה בכל תחומי החיים בקהילה בלי לחוס על זמנו שלו כל אימת שהקהילה, יחיד או רבים, היו צריכים לו. זה רב אמיתי.

ספר הזכרון - תפארת יהודה קלמן

שער ספר הזכרון

שיצא לאור לקראת יום הירצויי הראשון

הרבה אנשים הכירו את הרב מארלאו. אברכים למדנים חסידים ואנשי מעשה, תושבי השכונה, נשים וטף, וחסידים מרחבי העולם ועוד אלפי אנשים שאינם חסידי חב"ד, רבנים מעשרות חוגים ועדות, ועוד.

אבל יש הכירו ויש הכירו. עשרות אלפים ידעו להצביע על האיש, כלומר ידעו מי הוא, אך אין ספק שאישיותו הכבירה נסתרה מעיני הבריות. דה-פקטו היה הרב, איש צנוע ואישיותו מוצנעת כפליים.

לקראת יום השנה הראשון לפטירתו, יזמו תלמידיו הקרובים רעיון להוציא ספר מיוחד לזכרו, ספר שיסקור את חייו התורניים (קרי, כל ימי חייו), ויעניק תמונה אינפורמטיבית מקסימלית במסגרת ספר לכל חסיד. ואכן, מעלעול קצר בין דפי יוצר הספר

השראה בלתי רגילה. ניתן לקבוע בוודאות כי החשיפה לעבודתו בקודש של הרב ע"ה, לשקדנותו העצומה כבר מימי בחרותו, ליראת השמים שחצתה את כל הגבולות, ולהתקשרותו וביטולו העצום לכ"ק אדמו"ר מה"מ שעברה כבריח התיכון בתוך כל תכונותיו ועשיותיו - הינן דוגמה ומקור עידוד לכל חסיד ולכל יהודי, צעיר או זקן, חסיד או לא חסיד, גאון או תלמיד בחיידער, מה זה יהודי של תורה, ומה זה איש של הלכה.

שם הספר "תפארת יהודה קלמן" מעיד על תוכנו. התפארת רבת הגוונים של הרה"ג הרה"ח הרה"ת הרב יהודה קלמן מארלאו עליו השלום, מוקרנת מכל דף, מכל סיפור, מכל חשיפה תורנית שהיא פרי עמלו, והכל בעריכה מקצועית ועיצוב מרהיב באותיות מאירות עיניים כיאה לספר הנצחה של מרא דאתרא בשיעור קומתו של הרב מארלאו ע"ה. על מלאכת העריכה ניצח הרב לוי יצחק גרליק.

בפתח הספר, כמובן, "דבר מלכות" - שיחת הרבי אודות תפקידם של רבנים. וסדרת שערים המהווה למעשה את חלוקת הספר לפרקים:

שער כתיב רבותינו נשיאינו / שער שיחות קודש אודות הבד"צ דשכונת קראון הייטס / שער ליקוט מדברי הרבי אודות רבנות / שער סקירה אודות ייסוד הבד"צ דקראון הייטס / שער ואלה תולדות - תולדות חייו של הרב ע"ה ומאמר הערכה ספוג רגש בנימה אישית של בנו הרב יוסף יצחק מארלאו, רב ושליח במיאמי, פלורידה / שער חסידים הראשונים / שער דברי תורה וברכה מרבנים מרחבי תבל. שער זה כולל עשרים וארבעה מאמרים הלכתיים בשאלות הלכה מגוונות.

ובסוף הספר מדור באנגלית הכולל סקירה קצרה על תולדותיו, רשימת ברכות הנהנין לכ-500 דברי מאכל ומשקה, שהוגהה על ידו. וכן קיצור הלכות סחיטה דש ומפרק, מאת הרב שמעון רייטישק, רב קהילת "לוי יצחק" ליובאוויטש, לוס אנג'לס, קליפורניה.

הספר פורסם בערב הזכרון ונמכר במחיר מבצע למאות הרוכשים הראשונים. הספר ניתן להשגה בחנויות הספרים.

שבות במקדש" שמשמעו כי ניתן לעבור על איסורי שבות. הרב רייטפורט ביאר עמוקות שני גדרים בעבודת בבית המקדש, והסביר שכאשר היה מדובר על עבודה ששייכת לעצם מהות המקדש, לא עברו על איסורי שבות, והביא בעניין זה את נקודת הדברים

שליט"א, שערך סיום מפולפל על הלכות בית הבחירה שסוימו על ידי קהל הלומדים במסלול שלושת הפרקים ליום. הרב רייטפורט דן בהלכה האחרונה המעידה לכאורה שבבית המקדש נהרו מלעבור על איסור "שבות" למרות הכלל ההלכתי ש"אין

תודה וברכה למשתתפים בארגון הסעודה המפוארת: חברת 'אהבה', מאפיית 'אלבני' בהנהלת ר' מרדכי קורוליצקי, מאפיית 'אייזיק', חברת 'דוסי' בהנהלת ר' שבת גורדון, חנות דגים 'שבת פיש' בהנהלת ר' שאול לברטוב, 'קינגסטון ברגן' בהנהלת ר' דוב חיימסון, חברת 'אגרי' בהנהלת משפחת רובשקין, ר' בן ציון כהן, וועד הכשרות שעל-ידי הבד"צ דשכונת קראון הייטס.

הנואם האחרון, הרה"ג ניסן מאנגל שליט"א, תיאר איך התקיימו ברב מארלאו

חמש המעלות המיוחסות לתלמיד חכם בגמרא. הוא נשא את דבריו בשפה האנגלית. לאור ההוראה אשר ו"החי יתן אל לבו", האריך הרב מאנגל להציע לכל הקהל להתחזק בלימוד הלכה למעשה, והדבר גם קשור לפרקו של הרבי פרק ק' – "הריעו לה' כל הארץ" ר"ת הלכה.

לפיד אמונה

לאחר דברי הרב מאנגל הוקרן סרט בן עשר דקות על רגעים בחייו הציבוריים של הרב מארלאו ע"ה. הבולט שבהם – נאומו בהיכל "יד אליהו" בתל-אביב, בכינוס האחדות לקבלת פני משיח צדקנו שהתקיים

בבי' ניסן תשנ"ה. בכנס שאליו הגיע במיוחד מארצות הברית, אמר הרב מארלאו כי בא כמייצג כל קהילת חסידי חב"ד בקראון הייטס המבקשים לחזק את אחיהם בארץ הקודש על עמדם בעוז ובאיתנות באמונה שהרבי חי וקיים, וכי הוא מכריז יחד עם כולם ובשם כל הקהילה המיוצגת - "יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד".

ובנימה אופטימית של אמונה ורצון לראות את קיום הייעוד "והקיצו ורננו שוכני עפר", הכריז המנחה שלוש פעמים יחד עם כל הקהל את הכרזת הקודש "יחי אדוננו" וברגשות מעורבים התפזר הקהל הענק איש איש לביתו.

בקיאות מיוחדת בחידון פומבי לישיבות ערב 'יהודה קלמן'

הרב שלום גייסינסקי נואם. לצידו יושבים - מימין לשמאל: הרב לייבל ניומאן הרב יוסף יצחק סימפסון הרב צבי הירש לוסטיג

קראון, הרב שמואל דכטר מנהל ליובאוויטשער ישיבה באושען פארקוו, ואיש החינוך הוותיק הרב לייבל ניומאן, ובאירגונו המוצלח של הרב חיים ברוך ברודי.

בחלוקת הפרסים כובד הרב שלום דובער בוימגרטן, נציג ארגון צבאות השם, הפרסים היקרים בודאי יותירו טעם טוב אצל הילדים, שיוסיפו כח בלימוד התורה, לנחת רוח כ"ק אד"ש מה"מ.

גייסינסקי. הוא שיבח את הילדים על המאמצים שעשו להגיע להיכן שהגיעו, ובטוב טעם הסביר את מעלת לימוד התורה, ובסיומה חולקו פרסים – ספרי קודש.

ערבי הסיום והמבחן וחלוקת הפרסים התקיימו על-ידי איגוד מנהלי הישיבות, בהנהלת מנהלי המוסדות הרב הירשל לוסטיג מנהל רוחני של אהלי מנחם, הרב יוסף יצחק סימפסון מנהל ליובאוויטשער ישיבה ברחוב

ישיבת ערב 'יהודה קלמן', שבשכונת קראון הייטס, כאן צוה ה' את הברכה, המונה כ-250 תלמידים מארבעה מוסדות חינוך, התמקדה בחודשיים האחרונים בשינון הלכות שבת, ומהם כמאה הלכות נבחרות שעליהן יבחנו בנוכחות הוריהם מחנכיהם.

שמונה עשר מדריכים מוכשרים ששקדו עם הילדים על החומר הנבחר הגיעו עימם לתוצאות מרשימות במיוחד. במבחן מקדים שנועד לבחור את הנציגים במבחן הפומבי, העפילו 50 ילדים לשלב הגמר, תוך שהם מתקרבים למאת האחוזים.

את מבחן הגמר בחרו המארגנים לציין ביום השנה הראשון של המרא דאתרא הרה"ג יהודה קלמן ע"ה מארלאו, שעל שמו נקראת הישיבה. הרבנים שנכחו באירוע וכן חבר השופטים התקשו להחליט ולבחור בחתן. הידע הרב והבקיאות המדהימה בהלכות הנלמדות, העצימו את השאלה בדבר המנצח. בסיום המבחן חולקו לחתני המבצע פרסים יקרי ערך הכוללים סטים של ספרי קודש.

ביום רביעי כ"ג סיון התקיימה מסיבת סיום למשתתפי הישיבת ערב, ובה השתתפו כל הילדים הפזורים ב-4 סניפים בשכונה. באירוע נאם בפני הילדים הרב שלום

נופש חלומי בים המלח

בבית הארחה "עין גדי"

לתכום שלווה אמיתית בגן בוטני קסום,
חיסכון של מאות שקלים!! בטיפולים.

02-5374927

מהדרין!
מצדדי הרב לנשא
ובדין
התורה המורית

840 ש"ח
למשלחות עד 6
גיליות לחדר
מועד ימי

הגאון הגדול רבי ברוך שמעון שניאורסאהן זצ"ל ראש ישיבת "כוכב מיעקב" – טשעבין

הוצאת הספרים קה"ת, ובו מקדיש קטעים רבים להערכת עבודתו של הרבי שליטי"א בזה (כחתנו של הרבי הריי"צ שהיה עדיין בעלמא דיין). וכך כותב בין השאר:

"אחד המכשירים היעילים של חסידי חב"ד בתעמולתם למען היהדות, היא החברה להוצאת ספרים בשם "קרני הוד תורה" בהנהלת הרב מנחם שניאורסאהן (חתן כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש). ונפלא הוא איך אנשים מהגרים חדשים, תפסו במבט ראשון את כל הפסיכולוגיה האמריקאית, וחדרו לעומק נשמתם של הדור הצעיר והמבוגר גם יחד, וסיגלו הוצאתם על פי רוחו של הקורא, בלשון הקודש, באידיש, ובאנגלית. ועם זאת, ירכוש לו ידיעות תורניות מרובות, ובעיקר ימשך לאוירה יהודית אמיתית. ואין הבדל אם יהיה זה ירחון לבני הנעורים, או פניה אל האשה העבריה, לוח שנת, או מאמרים ושיחות מכ"ק האדמו"ר מליובאוויטש. כל הדרכים מובילות למטרה אחת, לרומם את קרן התורה והיהדות."

אחר כך מתאר הגרבי"ש את ההוצאה לאור של שו"ת כ"ק אדמו"ר הצמח צדק זי"ע, וממשיך: "עבודה גדולה וחשובה למאד עשה בזה הרב הגאון רבי מנחם שניאורסאהן שליטי"א, באספו אחת לאחת מכל הכתבי יד שביד כ"ק חותנו האדמו"ר שליטי"א, וגם מהנדפס בשם הצמח צדק במקומות שונים. גם עשה אזנים לתורה בעשותו מפתחות לענינים הנאספים, מפתחות הענינים עפ"י א-ב, הערות ביבליוגרפיות, והגהה מדויקת להפליא. מכל דבר קטן וגדול ניכרת יד אומן מובהק" (במכתב תנה אל הרה"ח רח"ה הבלין שואל הרבי: "אתעניין לדעת אם הדפיס הרב"ש עוד איזה מאמרים בנוגע לקה"ת מלי"ח וכו').

ניכר הדבר שהגאון עסק הרבה בכתבי הצמח צדק לאחר הוצאתם לאור עיי קה"ת. באגרת תנב מיום כ"ב שבט תשי"ט עונה כ"ק אדמו"ר באריכות גדולה ובעמקות עצומה על שאלותיו הרבות בשו"ת הצמח צדק, בעיקר בענין אמירת מזמור לתודה בערב פסח, ובענין הקרבת

הטיפוס שקלטה רבים, והוא הבין כי הגיע קיצו. אלא שבלילה הקריטי חלם חלום בו ראה את הרבי מבעלז שאמר לו כי יאחזו באבנטו ויינצלו וכך אכן היה.

חמש שנים קשות ואכזריות עשה ברוסיה. הוא סבל נוראות ועבר נסיונות קשים ומרים. כאשר חלה ונאלץ לשהות בבית הרפואה, היו יהודים שנמנעו לספר כי יהודים הם מחמת הסכנה. באחד הימים חולה אחד שם לב כי שכנו מתכסה בסדין ומדבר לעצמו. אותו חולה, אף הוא יהודי, הבין כי החולה שליזו הוא מתפלל, כך גילו שניהם כי יהודים הם ועשו קביעות בלימוד מסכת ברכות, כאשר הגאון רבי ברוך שמעון לומד עמו את כל המסכת בעל פה...

כאשר שוחרר מסיביר הגיע לבוכרה, שם פגש את מי שעתיד להיות חותנו, הגאון מטשעבין זי"ע, שהכירו עוד מלובלין. בתנאים הקשים ששררו אז נערכו ה"תנאים".

מ גדולי הדור הקרובים ביותר אל כ"ק אדמו"ר מה"מ. כבר בשנת תשי"ח פרסם מאמר גדול על

ה יהדות הנאמנה לשבטיה ועדותיה, עולם התורה והישיבות לגווינה, הוכו באבל כבד עם היוודע דבר הידיעה המרה על הסתלקותו לגנזי מרומים של הגאון הגדול הנודע, רבי **ברוך שמעון שניאורסאהן זצ"ל**, ראש ישיבת "כוכב מיעקב" טשעבין, מראשי חברי מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל, ומזקני גדולי ראשי הישיבות ומרביצי התורה בדור, אשר העמיד תלמידים לאלפים.

הגאון הגדול נולד בעיר קראקא המעטירה שבפולין לאביו החסיד המופלא רבי יוסף משה שניאורסאהן, בן אחר בן לכ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק". בברית המילה שלו קראו אביו "ברוך" על שם אביו של רבינו הזקן בעל התניא. בשעה שנולד העידה אמו כי ראתה אור בבית, ומאז שמה בטחונה כי בנה הקטן יגדל בתורה לשם ולתפארת.

כבר בהיותו נער צעיר ניכרו בו כשרונותיו הברוכים. לקראת הבר-מצווה שלו נסע לאדמו"ר רבי ישכר דוב מבעלז, והאדמו"ר קיבלו באהבה רבה וציווה לגבאים להעלותו ל"מפטיר" בבית הכנסת הגדול – דבר שלא היה מקובל, ויהי הדבר למופת ולשיחת היום.

בהיותו נער נסע ללמוד אצל הגאון המופלא רבי חיים מרדומישלא שהיה ידוע כלמדן עצום וירא שמים מרבים. רבו זה חיבבו ביותר עד שהפקיד בידיו תכריך של כתבים מהגאון ה"ברוך טעם" זי"ע. כבחור יצא שמו כעילוי מופלג, בקיא מופלא, ודייני קראקא סמכו עליו ידיהם והעניקו לו סמיכה לרבנות.

כשפרצה מלחמת העולם השניה, נמלט לרוסיה, שם ישב בעיירה קטנה במקלט בחורבה מטה ליפול, ובמשך כחמישה חודשים לא פסק פומיה מגירסא. אולם באחד הימים גילוהו השלטונות הקומוניסטים ושמו אותו בכלא במשך שנה תמימה. שנה נוספת שהה בסיביר לאחר שהקומוניסטים שלחו אותו לשם לגלות.

בשהותו בסיביר הקפואה חלה במחלת

קרנן תודה בערב יום הכיפורים, וכמה דברים המסתעפים מזה.

הגרב"ש ביקר במוסדות התורה של חב"ד בירושלים, בחן את התלמידים ודיווח על כך אל הרבי, ובכי ניסן תשי"ז אגרת הישפד מודה לו הרבי על דיווחו מתוצאות הבחינה.

הגאון זצ"ל ביקר בראשונה בהיכלו של כ"ק אדמו"ר מה"מ בשנת תשכ"ז, וסיפר שהרבי דיבר עמו הרבה על כך שתלמידי הישיבות צריכים לקבוע עתים ללימוד החסידות. בפעם הבאה שביקר, שוחח עמו הרבי בין השאר על "גנרטור השבת" שהוקם בעמל רב בכפר חב"ד, הרבי ביקשו להשתדל שיעשו כן גם בעוד שכונות ומוסדות תורה.

חתום על הכרזו לעידוד מבצע תפילין. השתתף באירועים תורניים רבים של חב"ד, וכן בכינוס תורה ביום כי מנחם אב תשד"מ בכפר חב"ד לזכרון כ"ק הגאון המקובל רבי לוי יצחק זצ"ל אביו של כ"ק אדמו"ר. באותה הזדמנות אמר: "רבים שואלים את עצמם, מה פשר הצלחתה הגדולה של תנועת חב"ד, שגשוגה והתפתחותה בארץ ובעולם במתכונת בלתי רגילה. חז"ל גילו לנו את הסוד: "כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר". חסידי חב"ד הם הם שקיימו ומקיימים את התורה מעוני. במסירות נפש ובתנאי מצוקה קשים ביותר, מאחורי מסך הברזל. והם בהנהגתם של האדמו"רים הקדושים, היוו את החלוץ שלפני מחנה שומרי גחלת הקודש. אין כמותם ראויים וזכאים לקיום התורה מעושר".

בקבלו בשנת תשנ"ב את הספר "שערי אמונה" של כ"ק אדמו"ר מהנהלת "היכל מנחם", כתב אליהם במכתבו: "הנני בזה בתודה על הספר החשוב "שערי אמונה"

ששלחתם לי, ועם ההוצאה מצורפת הברכה כי יברך ה' חילכם להגדיל תורה ולהאדירה, ותלכו מחיל אל חיל אכ"ר. ועל בקשתכם לכתוב דברי הערכה על הספר, בטח שאין כוונתכם על תוכן הדרושים שבספר, שהרי דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א הם, ירפאהו השי"ת בקרוב, ודבריו לא זקוקים להערכתו". ואח"כ מאריך לכתוב כמה ציונים בשיטות רבותינו הראשונים בענין השגחה פרטית והמסתעף.

באחד ממאמריו על הרבי כתב:

"לדבר על מעלותיו ועל גדולתו של הרבי, דומה שאינו שייך. כשם שלא שייך להעריך את עוצם מסירות נפשו עבור כל ישראל. מי שהכיר מקרוב את מסירות הנפש ברוסיה, ומי שידוע על מה שנעשה היום בכל רחבי תבל, הרי יודע ומבין שאין כלל מילים שיוכלו לתאר זאת.

"אני הגבר ראיתי בעני עמי. כאשר היינו ברוסיה בשעות הקשות, וראיתי את מסירות נפשם של החסידים, שנתקדשו ונזדככו ביסורים ועינוים והחזיקו את הדת. והכל מכוחו של הרבי... כמה שנאמר לא נגיע לאפס קצה גדולתו של הרבי".

בחגיגת שנת ה-100 ליישבת תומכי תמימים שנערכה בכפר חב"ד ביום ט"ו אלול תשנ"ז, אמר: "עכשיו כשמדברים כל כך הרבה על ההכנות לביאת המשיח, צריך לדעת שהתלמידים הלומדים תורה הם הם עיקר הכנת העולם לביאת המשיח, כי כל הלימוד בזמן הזה הוא הכנה ל"תורה חדשה מאתי תצא", שאז תהיה התגלות פנימיות התורה וכל מעשינו בגלות הם הכנה ללימוד תורתו של משיח. תומכי תמימים עברה זמנים קשים מאד ברוסיה והתלמידים למדו יומם ולילה במסירות נפש תורה לשמה, בלי לחכות לגדולות וכלי

לקבל פרסים, ות"ל שנתקיים בישיבה "המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר", כה יתן ה' וכה יוסיף.. ובזכות מייסדי הישיבה יזכו התמימים להתקשר בקב"ה. תודה לא-ל שגם אני זכיתי להיות תקופה מסוימת סמוך לישיבה, ושימשתי טבעת בשלשלת הזהב, והתלמידים דאו נעשו גדולים בתורה וחסידות לתפארת בית ישראל ולתפארת חסידות חב"ד. ויהי רצון שהישיבה תמשיך לתת פירות ופירי פירות, ונזכה לביאת המשיח במהרה בימינו אמן".

בחודשים האחרונים חלה ונפל למשכב, כאשר בהיכלי הישיבות והכוללים ובתלמודי התורה נושאים תפילה ותחנונים עבור שריד לדור דעה.

במהלך השבת האחרונה חלה החמרה במצב בריאותו, לדאגתם ולמאונת לבם של בני המשפחה והתלמידים אשר לא משו ממיטתו. אולם נסתממו שערי תפילה ובעצם יום השבת פרשת שלח, בשעה 1 בצהריים השיב את נשמתו לגזי מרומים.

הידיעה המרה פשטה חיש ברחבי ירושלים עוד בעצם יום השבת – ועם צאת השבת נהרו אלפים אל בנין הישיבה כדי להשתתף בהלווייתו. בניין הישיבה והרחובות הסמוכים התמלאו באלפי תלמידים, אברכים וחסידים שהגיעו ללוות את הגאון הגדול.

ההלוויה החלה במוצאי שבת בשעת חצות בראשות גדולי ישראל בדרכה להר המנוחות בירושלים, שם נטמן בחלקת הרבנים סמוך לציונו של מורו-חמיו מטשעבין.

זכר צדיק לברכה!

3 ימי עיון בירושלים ג'-ד' מנ"א

עם המרצה הנוזע הרב ל. גרליק שיחי' ח-גדג

על ליל תורה לנשיא

פרטים בטל' 02-5000363

גמול השתלמות למורת